

Formy prawne MŚP

1. Wprowadzenie
2. Przepisy regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce
3. Istota indywidualnego przedsiębiorcy i wstęp do spółek
4. Spółka cywilna
5. Spółka jawna
6. Spółka komandytowa
7. Spółka partnerska
8. Spółka komandytowo-akcyjna
9. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
10. Spółka akcyjna
11. Jak wybrać odpowiednią formę prowadzenia działalności?

Przepisy regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce

1. Ustawa - Kodeks cywilny
2. Ustawa - Kodeks spółek handlowych
3. Ustawa – O swobodzie działalności gospodarczej
4. Ustawa – O centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej i punkcie informacji dla przedsiębiorcy
5. Ustawa – O krajowym rejestrze sądowym
6. Inne przepisy np. Ustawa o fundacjach itp..

Pojęcie: przedsiębiorcy , przedsiębiorstwa, firmy

- **Przedsiębiorca 43¹ Kodeksu cywilnego**

- **Przedsiębiorstwo art. 55¹ Kodeksu cywilnego –**
 - wszystko co wchodzi w skład przedsiębiorstwa

- **Firma art. 43² i nast. Kodeksu cywilnego**
 - Firma osoby fizycznej – imię , nazwisko oraz
 - Firma osoby prawnej jest jej nazwa.
 - Firma innych przedsiębiorców np. spółek osobowych z Kodeksu spółek handlowych

Istota indywidualnego przedsiębiorcy i wstęp do spółek

Prowadzi działalność (samodzielnie lub korzysta z pełnomocników)

Wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej

Jest właścicielem majątku

Ponosi pełną odpowiedzialność za zobowiązania

Ma możliwość przekształcenia w spółkę z o.o. lub S.A. art. 584¹ i nast. k.s.h.

- ✓ Spółki osobowe
 - jawna
 - komandytowa
 - partnerska
 - komandytowo-akcyjna

- ✓ Spółki kapitałowe
 - z ograniczoną odpowiedzialnością
 - akcyjna

SPÓŁKA

(struktura odróżniana
od wspólników)

WSPÓLNICY

PRZEDSIĘBIORSTWO

~ {art. 55¹ Kodeksu Cywilnego};

FIRMA art. 43² i nast. K C

Spółka cywilna

Co to jest spółka cywilna ?

Spółki cywilne nie są przedsiębiorcami, nie są właścicielami majątku

Przedsiębiorcami są wspólnicy

Majątek do prowadzenia działalności jest współwłasnością łączną wspólników a nie spółki.

Spółka cywilna jest umową

Wkład wspólnika

wniesienie do spółki własności

innych praw

świadczenie usług

Co się dzieje z prawami wspólników

Ograniczenia.

wspólnik nie może rozporządzać udziałem:

- we wspólnym majątku wspólników;
- w poszczególnych składnikach tego majątku.

(współwłasność łączna)

Majątek , odpowiedzialność

W czasie trwania spółki wspólnik nie może:

- domagać się podziału wspólnego majątku wspólników;

a wierzyciel wspólnika nie może

- żądać zaspokojenia z jego udziału we wspólnym majątku wspólników
- ani udziału w poszczególnych składnikach tego majątku;

(odpowiedzialność solidarna wspólników za zobowiązania spółki)

Prowadzenie spółki

- uprawnienie i zobowiązanie każdego wspólnika;
- bez uchwały wspólników sprawy z zakresu zwykłych czynności spółki;
- prawo sprzeciwu chociażby jednego z pozostałych wspólników (przed zakończeniem sprawy) – potrzebna uchwała wspólników;
- czynności nagłe, narażenie spółki na niepowetowane straty – bez uchwały.

Zarządzanie

Reprezentacja:

każdy wspólnik reprezentuje spółkę w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw .

Udział w zyskach, udział w stratach

- równy udział w zyskach i w stratach;
- regulacje zawarte w umowie spółki;
- zwolnienie niektórych wspólników od udziału w stratach;
- zakaz wyłączenia wspólnika od udziału w zyskach.

Spółka jawna

Podstawa pozostałych spółek osobowych

- W sprawach nieuregulowanych dotyczących innych spółek osobowych stosuje się przepisy o spółce jawnej
- Wspólnikami mogą być osoby fizyczne i inne podmioty, np. spółki kapitałowe
- Przedsiębiorca w rozumieniu prawa gospodarczego - wpis konstytutywny;
- Odpowiedzialność subsydiarna – najpierw majątkiem spółki a następnie majątkiem wspólników art. 31 ksh;
- Solidarna odpowiedzialność wspólników pomiędzy sobą ;
- Osoba przystępująca do spółki odpowiada za zobowiązania powstałe przed dniem jej przystąpienia art. 32 ksh.

Prowadzenie spraw spółki

- Prowadzenie spraw spółki może być powierzone jednemu lub kilku wspólnikom
- Pozostali wspólnicy są wyłączeni od prowadzenia spraw spółki
- Wspólnicy prowadzący sprawy spółki są wpisani do KRS
- Zarząd zwykły art. 42 ksh

Wkład wspólników. Udział w zyskach . Udział w stratach. Odpowiedzialność

- przeniesienie własności rzeczy;
 - przeniesienie innych praw;
 - świadczenia na rzecz spółki;
 - brak obowiązku podwyższenia umówionego wkładu;
-
- Udział w zyskach i stratach - równy o ile umowa nie stanowi inaczej;
 - Udział w stratach a odpowiedzialność wspólnika !

Odpowiedzialność wspólników:

- osobista;
- solidarna;
- subsydiarna;

Spółka komandytowa

Istota spółki, firma, suma komandytowa, wkład wspólnika

Odpowiedzialność za zobowiązania spółki (wobec wierzycieli)

Spółka

Komplementariusz bez ograniczenia

Komandytariusz w sposób ograniczony

Firma

Zawiera nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy;

Nazwisko komandytariusza nie może być umieszczone w firmie;

Komplementariusz – tak jak w spółce jawnej;

Komandytariusz – art. 107 ksh

Ograniczenie wkładu polegającego na świadczeniu pracy bądź usług (komandytariusz)

Wkład - suma komandytowa a odpowiedzialność!

Art. 111 – 112 ksh

Zarządzanie

Komplementariusz – komplementariusze – tak jak w spółce jawnej wspólnicy;

Komandytariusz może reprezentować spółkę jedynie jako pełnomocnik;

Art. 117 – 118 ksh.

Komplementariusz – prowadzi sprawy spółki i ją kontroluje;

Komandytariusz – odpis rocznego sprawozdania finansowego oraz może przeglądać księgi i dokumenty w celu sprawdzenia jego rzetelności.

Umowa reguluje, czy komandytariusz prowadzi sprawy spółki;

W sprawach przekraczających zwykłe czynności spółki – zgoda komandytariusza art. 121 ksh.

Udział w zyskach i stratach

Komandytariusz uczestniczy w zysku proporcjonalnie do rzeczywiście wniesionego wkładu – chyba, że umowa stanowi inaczej.

Wkład komandytariusza może być wniesiony w trakcie działalności spółki (z zysku)

Art. 123 ksh

Spółka komandytowa: komplementariuszem jest spółka z o.o. założona przez X i Y (są w zarządzie spółki z o.o.). X i Y są w tej spółce komandytariuszami.

Spółka partnerska

Istota spółki

- wspólnicy (cechy indywidualne); art. 88 ksh
- możliwość wyłączenia odpowiedzialności niektórych wspólników;
- zarządzanie przez wspólników lub zarząd (jak w spółce z o.o.)

cel - wykonywanie wolnego zawodu;

spółka prowadząca przedsiębiorstwo pod własną firmą;

Odpowiedzialność

osobista; solidarna; subsydiarna; jak w spółce jawnej;

specyfika – wyłączenie odpowiedzialności w związku z wykonywaniem wolnego zawodu art. 95 § 1 i 2.

Istota spółki

prowadzenie spraw spółki;
prawo i obowiązek – partnerów;
przepisy szczególne dotyczące poszczególnych wolnych zawodów, np. lekarze.

Reprezentacja:

organ spółki;

powołanie partnerów jak i osób trzecich;

Stosuje się przepisy art. 201-211, 293- 300 ksh .

W takim przypadku nie stosuje się przepisów art. 96 ksh – czyli o reprezentacji przez wspólników;

Spółka komandytowo-akcyjna

Istota spółki

Definicja spółki art. 125 k.s.h.

- ~ Prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą;
- ~ Reprezentuje (Art. 137);komplementariusz, komplementariusze
- ~ Osobiste zaangażowanie;
- ~ Odpowiedzialność za zobowiązania spółki (Art. 125);

Akcjonariusz : jak w spółce akcyjnej

- ~ Lokuje kapitał;
- ~ Wpływ na działania zarządcy;
- ~ Wyłączone prawo prowadzenia spraw spółki (Art. 140);
- ~ Wyłączone prawo reprezentacji (Art. 138);
- ~ Brak odpowiedzialność za zobowiązania spółki (wobec wierzycieli) (Art. 135);
- ~ Akcjonariusz jest zobowiązany jedynie do świadczeń określonych w statucie (Art. 128);

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Istota spółki

Art. 151. § 1. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może być utworzona przez jedną albo więcej osób w każdym celu prawnie dopuszczalnym, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 2. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością nie może być zawiązana wyłącznie przez inną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

§ 3. Wspólnicy są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w umowie spółki.

§ 4. Wspólnicy nie odpowiadają za zobowiązania spółki.

Art. 163. Do powstania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga się:

- 1) zawarcia umowy spółki,
- 2) wniesienia przez wspólników wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego, a w razie objęcia udziału za cenę wyższą od wartości nominalnej, także wniesienia nadwyżki,
- 3) powołania zarządu,
- 4) ustanowienia rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej, jeżeli wymaga tego ustawa lub umowa spółki,
- 5) wpisu do rejestru.

§ 2. Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powinna być zawarta w formie aktu notarialnego.

Powstanie spółki

Art. 157¹. § 1. Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może być zawarta również przy wykorzystaniu wzorca umowy.

§ 2. Zawarcie umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przy wykorzystaniu wzorca umowy wymaga wypełnienia formularza umowy zawartego w systemie teleinformatycznym i opatrzenia umowy podpisem elektronicznym.

§ 3. Umowa, o której mowa w § 1, zawarta jest po wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego wszystkich danych koniecznych do jej zawarcia i z chwilą opatrzenia ich podpisem elektronicznym.

Art. 161. § 1. Z chwilą zawarcia umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powstaje spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji.

§ 2. Spółka w organizacji jest reprezentowana przez zarząd albo pełnomocnika powołanego jednomyślną uchwałą wspólników.

§ 3. Odpowiedzialność osób, o których mowa w art. 13 § 1, ustaje wobec spółki z chwilą zatwierdzenia ich czynności przez zgromadzenie wspólników.

Powstanie spółki

Art. 11. § 1. Spółki kapitałowe w organizacji, o których mowa w art. 161 i art. 323, mogą we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane.

§ 2. Do spółki kapitałowej w organizacji w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące danego typu spółki po jej wpisie do rejestru.

§ 3. Firma spółki kapitałowej w organizacji powinna zawierać dodatkowe oznaczenie „w organizacji”.

- Kapitał zakładowy
- Podwyższenie kapitału zakładowego
- Zbycie udziałów
- Dywidenda
- Zarządzanie spółką :
 - Zgromadzenie wspólników, Zarząd, Rada nadzorcza , Komisja rewizyjna

Spółka akcyjna

Istota spółki

Art. 301. § 1. Zawiązać spółkę akcyjną może jedna albo więcej osób. Spółka akcyjna nie może być zawiązana wyłącznie przez jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

§ 2. Statut spółki akcyjnej powinien być sporządzony w formie aktu notarialnego.

§ 3. Osoby podpisujące statut są założycielami spółki.

Art. 306. Do powstania spółki akcyjnej wymaga się:

- 1) zawiązania spółki, w tym podpisania statutu przez założycieli;
- 2) wniesienia przez akcjonariuszy wkładów na pokrycie całego kapitału zakładowego, z uwzględnieniem art. 309 § 3 i §
- 3) ustanowienia zarządu i rady nadzorczej;
- 4) wpisu do rejestru.

Istota spółki. Zawiązanie spółki

Art. 310. § 1. Zawiązanie spółki akcyjnej następuje z chwilą objęcia wszystkich akcji.

§ 2. Statut spółki może określać minimalną lub maksymalną wysokość kapitału zakładowego. W takim przypadku zawiązanie spółki następuje z chwilą objęcia przez akcjonariuszy takiej liczby akcji, których łączna wartość nominalna jest równa co najmniej minimalnej wysokości kapitału zakładowego przewidzianego w art. 308 § 1, oraz złożenia przez zarząd, przed zgłoszeniem spółki do rejestru, oświadczenia w formie aktu notarialnego o wysokości objętego kapitału zakładowego. Wysokość objętego kapitału powinna mieścić się w określonych przez statut granicach.

Art. 301. § 4. Akcjonariusze są zobowiązani jedynie do świadczeń określonych w statucie.

§ 5. Akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki.

Art. 334. § 1. Akcje mogą być imienne lub na okaziciela.

Istota spółki, zarządzanie w spółce

Walne zgromadzenie (akcjonariuszy)

Rada nadzorcza – obligatoryjna

Zarząd

Jak wybrać odpowiednią formę prowadzenia działalności?

Metody wyboru

Określenie przedsięwzięcia

Ewentualnych wspólników

Źródło finansowania

Odpowiedzialność

System podatkowy

Możliwość przekształcenia ! Czyli zmiana formy prawnej

Dziękuję za uwagę

dr Robert Pietrusiński

